

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1439/21-T

Název	Základní škola a mateřská škola Nýdek, příspěvková organizace
Sídlo	739 95 Nýdek 293
E-mail	zsnydek@volny.cz
IČ	60801701
Identifikátor	600134059
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Svider
Zřizovatel	obec Nýdek
Místo inspekční činnosti	739 95 Nýdek 293
Termín inspekční činnosti	22. 10. 2021, 25. a 26. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Nýdek, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v devíti třídách 162 žáků, z toho devět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V jednom oddělení školní družiny bylo zapsáno 30 žáků. Ve třech třídách mateřské školy bylo vzděláváno 59 dětí, z toho je jedna třída zřízena pro nejmladší děti včetně mladších tří let, ty však nastupují k pravidelné docházce postupně, až po dovršení tří let věku. Jeden zákonný zástupce oznámil škole vzdělávání svého dítěte individuálním způsobem. Počet žáků školy se v posledních letech mírně zvyšuje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Demokratickým stylem řízení se řediteli školy daří udržovat dobrou kvalitu sociálního klimatu v celé organizaci. Spolu s dalšími zaměstnanci podporuje vytváření dobrých vztahů mezi dětmi, žáky, pedagogy i správními zaměstnanci. Prostředí pro vzdělávání dětí a žáků se vyznačuje zdravou a pohodovou atmosférou s příjemným klimatem pro jejich spokojený pobyt. Část svých kompetencí přenesl ředitel školy na svého zástupce a vedoucí učitelku v mateřské škole. Koncepční záměry školy jsou konkrétní a vycházejí z analýzy předchozího stavu. Zahrnují oblasti výchovně vzdělávací, personální, materiální, ale i prezentaci školy na veřejnosti. Řediteli školy se daří koncepční záměry postupně naplňovat, o čemž svědčí především zájem rodičovské veřejnosti o dění ve škole a zapojení zákonných zástupců do organizování akcí pro děti a žáky školy.

Pedagogický sbor a jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle školních vzdělávacích programů, jeho obměna je postupná. Další vzdělávání pedagogů probíhá s ohledem na potřeby školy a aktuální nabídku vzdělávacích institucí, učitelé si předávají vzájemné zkušenosti. Poradenské služby ve škole zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří ředitel školy, výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Vedení školy se nepodařilo naplnit všechna doporučení z předchozí inspekční činnosti týkající se dalšího vzdělávání výchovné poradkyně a metodičky prevence v oblasti jejich specializovaných činností. Škola realizuje podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými zařízeními, především formou individuální podpory. Trvalá pozornost je věnována předcházení negativním jevům. Důraz je kladen, i v souvislosti s distančním vzděláváním, zejména na prevenci kyberšikany.

Vedení školy průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a usiluje o jejich zkvalitňování. Postupně inovuje a modernizuje vybavení a prostory školy. Prostorové podmínky mateřské školy jsou částečně omezeny dispozičními a technickými parametry budovy. Vedením školy však byla pro mateřskou školu realizována opatření, která přispěla ke zlepšení organizace výdeje stravy či zlepšení hygienického zázemí.

Problematika bezpečnosti, ochrany zdraví a požární prevence jsou nedílnou součástí vzdělávání. V souvislosti s realizovanými činnostmi jsou děti a žáci průběžně seznamováni s riziky a se způsoby jejich předcházení. Škola přijímá adekvátní opatření k předcházení úrazů. Všechny tyto aktivity přispívají k dlouhodobě nízké míře úrazovosti.

Školní stravování dětí a žáků zajišťuje školní jídelna, pestrost a skladba podávaných jídel je v souladu s plněním stanovených výživových norem. K rozvoji zdravých stravovacích návyků u žáků přispívá zapojení do dotovaného programu „Ovoce do škol“. Zdravý vývoj dětí a žáků škola podporuje začleněním problematiky výchovy ke zdraví do výuky,

organizováním sportovních aktivit a akcí zaměřených na zdravý životní styl, dětem a žákům nabízí kurzy plavání a lyžování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hospitovaných hodin v základní škole byla přátelská atmosféra, vzájemný respektující a vstřícný vztah žáků a pedagogů. V jednotlivých hospitovaných hodinách byly rozdíly mezi vyučováním na prvním a druhém stupni základní školy. Pro vyučování na prvním stupni byla charakteristická pozitivní motivace žáků k učení, což se projevovalo v jejich zvýšené aktivitě během výuky. Účelně se střídaly různé formy práce, činnosti a výuka byla většinou pestrá. Hodiny měly spád, byly dobře organizačně promyšlené. Vhodně byly zařazeny mezipředmětové vztahy a motivace žáků k samostatné práci. Ve sledovaných hodinách na druhém stupni převládala frontální výuka doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Užití metody nerozvíjely tvořivost žáků, nebyly prezentovány žáky rozdílné postupy a nebyla uplatněna možnost volby z různých informačních zdrojů při řešení úloh. Pouze výjimečně žáci využívali mezipředmětové vztahy v náročnosti odpovídající jejich věku. Úlohy různé kognitivní náročnosti chyběly, při práci s žáky nadanými, resp. „rychlejšími“ byla volena jen dodatečná práce navíc. Ve větší části hospitovaných hodin nebyly uplatněny kooperativní prvky (skupinová práce, práce ve dvojici), které by vhodně podporovaly schopnost žáků vzájemně komunikovat a spolupracovat. Účinnost podpory žáků s potřebou podpůrných opatření se odvíjela od osobního přístupu jednotlivých učitelů, zohledňovány byly jejich individuální predispozice. Společným nedostatkem většiny hospitovaných hodin bylo nevyužití didaktického závěru vyučovací jednotky, kdy scházelo shrnutí a zpětná vazba o splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Učitelé v dostatečné míře nevedli žáky k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií, které by podpořilo jejich schopnost hodnocení. Nedostatečné uplatnění hodnocení práce spolužáků přetrvává od minulé inspekční činnosti. Projevila se tak absence formativního hodnocení a omezená cílená podpora rozvoje postojů žáků, kteří nezískávali dostatečnou zpětnou vazbu o svém pokroku v procesu učení. Příkladné byly vyučovací hodiny českého jazyka, matematiky, ruského jazyka, přírodopisu a dějepisu. Učitelé aktivizujícími metodami úspěšně zapojovali žáky do diskuse či podněcovali kritické myšlení (český jazyk) a využívali kooperativní učení, žáci měli k dispozici názorné pomůcky a digitální techniku, učitelé vedli žáky k pochopení souvislosti mezi historickými událostmi a současností.

Děti mateřské školy byly vedeny k dodržování dohodnutých pravidel třídy, respektovaly se navzájem a ve třídách nedocházelo k žádným konfliktním situacím. Při stolování i přípravě hraček a pomůcek však scházela ze strany pedagogů cílená podpora rozvoje samostatnosti a sebeobslužných dovedností dětí. Ve spontánních činnostech měly děti dostatek prostoru pro své nápady, realizovaly je v námětových i konstruktivních hrách. Pro rozvoj jemné motoriky u dětí využívaly učitelky nabídku her s drobnými stavebnicemi, které u nich zároveň podporovaly trpělivost a pečlivost. Učitelky zařazovaly různé výtvarné činnosti, které vhodně rozvíjely fantazii a obrazotvornost dětí a vedly je k získávání nových zkušeností s barvami. V řízených činnostech učitelky nevyužívaly vždy různorodé metody a formy práce pro hlubší podporu zájmu o vzdělávání u dětí. Zpravidla byla využívána frontální a samostatná práce dětí, ojediněle v menších skupinách, scházely kooperativní činnosti a činnosti ve dvojicích. Sebehodnocení a vrstevnické hodnocení dětí včetně prvků formativního hodnocení učitelky v jednotlivých činnostech nevyužívaly, jen zřídka ocenily projevy jednotlivých dětí a nezískávaly tak dostatečnou zpětnou vazbu o uskutečněném

vzdělávání dětí. Vzdělávacím činnostem scházelo zařazování věkově přiměřených požadavků s respektováním individuálních možností dětí. Pohybové aktivity zařazovaly učitelky do činností denně formou pohybových her nebo pohybových chviliek, ale pro cílený rozvoj jednotlivých svalových skupin u dětí scházelo promyšlené využívání různorodých forem cvičení. Pobyt venku je bezdůvodně zkracován, což omezuje dobu trvání her dětí, možnost dalšího rozvoje pohybových dovedností i rozvíjení vzdělávacích činností. Respektovány jsou individuální potřeby dětí ohledně potřeby spánku. Dětem předškolního věku se učitelky věnovaly individuálně jak ve spontánních činnostech po jejich příchodu do mateřské školy, tak v klidových činnostech po obědě. Prováděné aktivity rozvíjely u dětí dovednosti v oblasti jemné motoriky a podporovaly u nich zájem o plnění úloh matematické a čtenářské pregramotnosti. Děti byly připravovány na plynulý přechod do základního vzdělávání.

Průběh zájmového vzdělávání pozitivně ovlivňovala nastavená a časově vyvážená skladba činností, které byly v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci, pohybové aktivity a rozvoj nadání. Vychovatelka vhodně střídala činnosti. U žáků měla zjevnou autoritu a svým klidným jednáním vytvářela atmosféru vzájemné důvěry. Školní družina vytváří prostor pro kvalitní naplňování volného času žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola získává informace o výsledcích vzdělávání žáků především průběžným ověřováním jejich znalostí a dovedností, z umístění v soutěžích a na základě úspěšnosti v přijímacím řízení na střední školy. Hodnocení chování a výsledků vzdělávání žáků je projednáváno v průběhu jednání pedagogických rad. Škola se však vyhodnocováním úspěšnosti žáků v průběhu a při ukončování jejich vzdělávání zabývá nesystematicky a nahodile. Neuplatňuje externí nástroje, které by jí umožnily prokázat tvrzení o vzdělávacím potenciálu žáků.

Klasifikace žáků je zaznamenávána v elektronickém systému a další informace o průběhu a výsledcích vzdělávání získávají zákonní zástupci také na třídních schůzkách nebo při osobních konzultacích ve škole. Vedení školy dokáže popsat jakým způsobem sleduje naplňování vzdělávacích cílů, ne vždy zpětná vazba od pedagogů dokládá, že se k témuž obdobně staví všichni pedagogové. Nástroje a postupy pro vyhodnocování nejsou vždy funkční. Pozitivním znakem je, že nikdo z žáků nemusel opakovat ročník, úspěšně absolvují přijímací řízení na střední školy a většinou jsou přijati na školy, které si zvolili. Škola tak vytváří pro většinu žáků podnětné prostředí k dosahování dobrých výsledků. Patrná je podpora žáků (zejména doučování, individuální přístup, konzultace) vykazujících nedostatečné zvládnutí učiva v důsledku distančního vzdělávání. Škola vykazovala v posledním školním roce neomluvené hodiny u dvou žáků. V obou případech reagovala bez prodlevy, dle vlastních stanových postupů. Opatření v oblasti prevence negativních jevů jsou účinná. Žáci jsou podle svých preferencí podporováni k účasti ve vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích.

Vzdělávání dětí v mateřské škole naplňovalo očekávané kompetence. Výsledky výtvarných a pracovních činností byly využity k výzdobě prostor školy. Průběžné výsledky vzdělávání učitelky sice vyhodnocují, závěry však nejsou využívány v dostatečné míře pro další plánování vzdělávání a nejsou zaměřeny na individuální rozvoj dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech. Vedená pedagogická diagnostika dětí neobsahuje informace o cílech jejich dalšího rozvoje a závěry nejsou využívány při plánování individualizovaného vzdělávání dětí. Děti se vyjadřovaly přirozeně, jejich hlubšímu rozvoji však scházela ještě

větší podpora ze strany pedagogů se zaměřením na rozvoj jazykových dovedností formou verbálních i neverbálních sdělení. Děti se v prostoru mateřské školy velmi dobře orientovaly a pohybovaly, v případě potřeby pomoci dospělé osoby se ke všem zaměstnancům obracely s důvěrou. Důsledně byly v průběhu celého dne vedeny k používání zdvořilostních slov a dodržování hygienických návyků, dovedly reagovat na slovní pokyny učitelek. Děti si v průběhu činností dovedly vybavit prožité příjemné i nepříjemné pocity, popsat viděné i slyšené z realizovaných činností během dne. Předškolní děti dovedly rozpoznat některé abstraktní znaky s grafickou podobou (číslice, písmena), napodobit základní geometrické znaky a tvary. V době distančního vzdělávání škola spolupracovala se zákonnými zástupci dětí a vytvářela vhodné podmínky pro vzdělávání dětí v posledním ročníku povinného předškolního vzdělávání.

Školní družina žáky motivuje k aktivnímu trávení volného času. Ke zvyšování účinnosti zájmového vzdělávání přispívá úzká součinnost se základní školou v oblasti organizace soutěží a mimoškolních aktivit.

Vzdělávací výsledky dětí a žáků jsou podporovány různorodou nabídkou dalších aktivit (lyžování, plavání, kroužky, sportovní soutěže atd.) které zpestřují vzdělávací nabídku školy. Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Přínosná je spolupráce se zřizovatelem a se sdružením rodičů a přátel školy, které se podílí na organizování společných akcí pro širokou veřejnost. Úzká spolupráce základní a mateřské školy přispívá k bezproblémovému přechodu dětí do základní školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2014 nedošlo k zásadním změnám v personálních, a pouze k dílčím obměnám v materiálních, podmínkách základní školy. V mateřské škole byla provedeny rekonstrukce hygienického zázemí, úprava organizace stravování a obnoven nábytek ve třídách.
- Doporučení z minulé inspekční činnosti realizované ve školním roce 2014/2015 byla zohledněna pouze částečně. Výchovná poradkyně a metodička prevence nerealizovaly specializované vzdělávání v oblasti jejich působností a ve vyučovacích hodinách, ačkoliv bylo zaznamenáno sebehodnocení žáků, výrazně méně bylo využito vzájemné hodnocení.

Silné stránky

- Ředitel školy ve spolupráci s učiteli a správními zaměstnanci vytváří podmínky pro příznivé klima pro vzdělávání, zejména pro pozitivní vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání, zřizovatelem a ostatními partnery školy. Komunikace pedagogů s žáky a kolegy je vstřícný, respektující.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Dílčí nedostatky v kontrolní činnosti vedení školy mají dopad na průběh vzdělávání v základní i mateřské škole. Není nastavena koncepčně a realizována systematicky. Přijatá opatření se tak plně neodrážejí ve vyučovacích hodinách, resp. konkrétních činnostech dětí. Chybí objektivní nástroje, které by dokládaly naplňování deklarovaného potenciálu žáků.

- Sporadické zařazování sebehodnocení a vrstevnického hodnocení včetně formativního hodnocení v předškolním vzdělávání neposkytuje pedagogům plnohodnotnou zpětnou vazbu k realizovaným vzdělávacím činnostem.
- Pedagogická diagnostika dětí nevěnuje dostatečnou pozornost využití pro diferenciaci a individualizaci vzdělávací nabídky s respektováním možností dětí a jejich rozvoj ve všech oblastech předškolního vzdělávání.
- Nedostatečné využívání různorodých metod a forem práce ve vzdělávacích činnostech v mateřské škole omezuje trvalý zájem dětí o vzdělávání i jejich vnitřní motivaci k učení.
- Absence úloh odlišné kognitivní náročnosti a nedostatečná individualizace výuky omezuje cílený rozvoj postojů žáků, jejich nadání a potřeb.
- Minimální zařazování vzájemného hodnocení žáků, menší míra využívání motivačního shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin a absence využití formativní zpětné vazby plnohodnotně nepřispívá k rozvoji osobnosti a podpoře kritického myšlení žáků a tím i k hodnocení jejich vzdělávacího pokroku.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit kontrolní činnost v mateřské a základní škole na uplatňování poznatků dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, využívání různých forem hodnocení dětí a žáků, podporu nadaných žáků, aktivizační metody, individualizaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků orientovat na oblasti formativního hodnocení, diferenciaci vzdělávání vzhledem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a konceptu kritického myšlení.
- Zapojovat děti do procesu hodnocení a získané poznatky využívat při dalším plánování vzdělávacích činností, poskytovat dětem zpětnou vazbu s prvky formativního hodnocení.
- Cíleně využívat výsledky prováděné pedagogické diagnostiky v mateřské škole k individualizovanému vzdělávání a tvorbě diferencované vzdělávací nabídky.
- Využívat širší škálu metod a forem vzdělávání, které by vedly děti ke spolupráci a podporovaly jejich zájem učit se novým věcem.
- Důsledně diferencovat učivo i výukové aktivity podle potřeb a možností všech žáků.
- Posoudit výsledky vzdělávání žáků pomocí externích nástrojů, případně vytvořit funkční metodický orgán zabývající se pravidelným systematickým hodnocení výsledků vzdělávání žáků.
- Podpořit vhodnou motivací výchovnou poradkyni a metodičku prevence, případně další pedagogické pracovníky školy, k zahájení studia pro splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola porozumění – škola bez hranic“ s platností od 1. 9. 2013 včetně dvou dodatků (s platností od 1. 9. 2016 a 1. 9. 2017)
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Škola porozumění – škola bez hranic“ ze dne 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2021 „U nás na vesnici“
4. Evidence (školní matrika) dětí mateřské školy a žáků základní školy a školní družiny (vzorek dětí a žáků) vedená ve školním roce 2021/2022
5. Organizace školy 2021/2022 (mj. organizace výuky, dohledy, rozvrh vyučovacích hodin, koncepce rozvoje, plán práce a plán dalšího vzdělávání zaměstnanců)
6. Třídní knihy mateřské školy a školní družiny vedené ve školním roce 2021/2022
7. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2021/2022 v elektronické podobě
8. Záznamy z pedagogické rady a provozní porady ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
10. Přehledy docházek dětí mateřské školy ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
11. Záznamy o vývoji dítěte vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
12. Portfolia a práce dětí a žáků vedené ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
13. Dokumentace školního poradenského pracoviště vč. dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2021/2022 (vybraný vzorek)
14. Dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)
15. Dokumentace vztahující se ke školnímu stravování ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D.,
školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D. v.r.

Mgr. Jiřina Budíková,
školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Bc. Ludmila Kubicová,
kontrolní pracovnice

Bc. Ludmila Kubicová v. r.

V Ostravě 8. 11. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Libor Svider,
ředitel školy

Mgr. Libor Svider v. r.

V Nýdku 12. 11. 2021